

рой жена и едно и също каменно здание. Че последната версия е замъглена и по-нова, това личи прѣди всичко отъ обстоятелството, че у нея липсватъ подробноститѣ на първата и че е забравено собственното име на героинята. Най-послѣ, втората версия е слабо засѣгната въ Сливенъ, първата бидейки по-популярна и сподѣляна отъ ямболското прѣдание. До колко последната версия е наивна и оскъдна, личи и отъ това, че името на тая вдовица било Таша, защото построеното отъ нея здание се наричало Ташъ-Ханá, тогасъ, когато Ташъ-хана е турско и значи: камененъ ханъ¹⁾.

Вънъ отъ сливенското прѣдание за Дража и за подобни такива жени въ други краища, които сж се подвизавали съ разни постройки или сторени „хаири“, въ епоса ни не липсватъ и пѣсни за подобни случаи. Така, нѣкоя-си Петкана, като останала млада вдовица, въ горещото си желание „хаиръ“ да направи, се чудила „дали мѣнастиръ въ гора да съгради, или тъмна тъмница или мостове на рѣка Тунджа“²⁾. Възможно е, че не всичко отдавано на боярката Дража въ Сливенъ е направено само отъ нея, а засѣга и други нейни прѣдшественници, дѣло на които ще сж били нѣкои отъ старитѣ сливенски мѣнастири или черкви.

¹⁾ Името Таша е съкратено отъ Анастасия, както Ташо отъ Анастасъ. Номенклатурни имена съ ташъ (камъкъ) има сума: Ташъ-Кьопрю, Ташъ-Ханъ и т. н. Ташъ-Ханъ освѣтнъ въ Сливенъ има и другадѣ, така въ София, срѣщу Бая-Баши, който е изгорѣлъ при освобождението.

²⁾ „Изъ И. Богоровы книжатникъ“, Сб. нар. пѣс., стр. 1 и 43. Ср. пакъ тамъ пѣсенъта въ която „отъ жалби е Яна (безродна невѣста) ханъ съградила, на два друма на раздрума“ и т. н. За сливенската Дража ще е имало пѣсенъ, но днесъ е забравена. Горнята Петкана много напомня Дража. Тия пѣсни вѣроятно не сж само съ елементи отъ робството, но и отъ българското царство. Ролята на българката въ старата ни и робствена история не е проучена. На всѣки случай, българската майка е била много по-консервативна въ „вѣрата“ си и по-постоянна въ своето национално съзнание. Още въ самитѣ пѣсни се чете, че тогасъ когато българката, отвлѣчена отъ турци, е умирала християнка въ харемитѣ имъ, — българинътъ — мжжъ е билъ по-податливъ на съблазнителнитѣ мохамедански изгоди. Отдаването отъ прѣдание и епосъ на българката по-развита добродѣтелъ е една ирония по адресъ на слабия духомъ българинъ, около периода на българското проваляне.